

Ўлмасой Ҳурматова

ТОНГ ШАББОДАСИ

Шеърлар

«Фаргона» нашриёти
2008 йил

84(59)6

Үлмасой Ҳурматованинг касби доялик. Ҳалқ тили билан айтганда икки йўл ўртасида турган мунисаёлларимиз ташвиш ва қувончларига шерик бўладиган тиббиёт ходими. Унинг катта адабиётга, шоирликка жиддий даъвоси йўқ. Лекин турли ўйларда ёзилган машқларини ўқисангиз ҳаёт ҳақида, инсонлар феълатвори ҳақида ўз ҳуносаларига эга бўлган, таассуротларини шеърхон билан ўртоклашишга интилиувчи ижод ҳавасманди кўз олдингизга келади.

Тонг чогида эсган шаббода,
Юзларимни силаб ўтади,
Сирдошдайин лабларим ўпиб,
Сочларимни тараф ўтади.
Билмам нега тонги шаббода
Хаёлларим учирив кетди.
Боларидаи сирларим олиб
Гулдан гулга кўчирив кетди.
Эй шаббода, тўхтагин бир бор
Бир бора қалб сирларим эшишт,
Эшитгину ёлгизим эркам
Юрагингни тўрига берким.

дэя самимий сатрлар битган ҳаваскор синглинизнинг машқлари ўқувчини бефарқ қолдирмайди, деб ўйлаймиз.

Улмасой Ҳурматова
ТОНГ ШАББОДАСИ
Шеърлар

2008/45
A2869

Андижон газети
нрави
O'zbekiston

Муҳаррир: Дилором
Техмуҳаррир: Н.Жабборов
Мусахих: М.Эргашева

08. 01. 2008 йилда теришга берилиди. 05.03.2008 йилда босишига рухсат этилди. Бичими 60x84. 1/16 Оффсет усулида газета қозозига босилди. 1,25 босма табоқ. 463-буюртма. Адади 500 нусха. Баҳоси келишилган нархда.

ВАТАН

Нурга чўмилтириди далаларингни,
Тун пардасин очиб нур сочди қуёш.
Табиат уйғонди булбул куйидан,
Гўёки болишдан кўтаргандай бош.

Юртим яйловларинг, боғларинг гўзал,
Гўзалdir қирқ кокил келинчакларинг,
Сўриларга ярашиб турар боболар,
Момолар тебратар беланчакларинг.

Хатто жилғаларинг куйлади қўшиқ,
Кавсар сувли зилол булоқларинг ҳам.
Қарсак чалиб гўё азим тераклар,
Рақсига жўр бўлар чечакларинг ҳам.

Шундай саховатли, буюксан Ватан,
Буғдоизорлар бағрингда эгади бошок,
Осмондай бепоён далаларингда,
Пахтага бурканган чаноқлар оплок.

Марғилон атласин камалак ранги,
Қизларинг згнида ёнади ял-ял,
Алпомиш келбатли мард йигитларинг,
Ватаним, бағрингда топади камол.

Бугун кунларингни байрамлар безар,
Ярашади сенга тўю тантана,
Тоабад тинч бўлгин Ўзбекистоним,
Минг аср кўз тегмай яшагин яна!

ЮРТИМ

Бунда бобом Темур ўтди қилич ўйнатиб,
Навоийлар ўтди шон-ла қалам тебратиб.
Юлдузлардан тузиб «Зиччи Кўрагоний»ни
Улуғбек ҳам ўтди бевақт халқни йиглатиб.

Бобурларинг ўтди дийдоринг қўмсаб
Бегона элларда шердайин бўзлаб.
Хурлик, муҳаббат-чун дорга осилди,
Улуғ бир шоиринг девона Машраб.

Баҳодир ўғлонинг Жалолиддиннинг
Қиличи дамидан титради ғаним.

Мұқанна ўзини оловга отди,
Үйлади табарруқ шу халқнинг ғамин.

Қодирий, Файзуло, Усмон Носирлар
Кетдилар Ватаним, ҳажрингда йиглаб,
Сал кам бир асрға чўзилди қуллик,
Унутаёзди-ку тилини миллат.

Ниҳоят балқиди эркнинг қүёши,
Эй юртим, қаддингни кўтаргин баланд.
Юртсевар ўғлинг бор, зўр карвонбоши,
Истиқлол қүёши порлар тоабад!

ОТАЖОН

Қайнотам Орифжон ота хотирасига

Ёмғир ёғдими ё йиглади осмон,
Бу дард нечун сизни кўймайди омон.
Ажал бир томону сиз эса бир ён,
Нечун ташлаб кетдингиз бизни отажон.

Қўлдан тасбех, дилдан Оллоҳни қўймай,
Куръони-каримдан ҳеч кўзин узмай.
Тандан куч кетгунча намоздан турмай,
Нечун ташлаб кетдингиз бизни отажон.

Дилда орзу эди ҳаж зиёрати,
Оллоҳ фарзин адo этиш нияти.
Ўзингиз эдингиз фарзандлар баҳти,
Нечун ташлаб кетдингиз бизни отажон.

Отам деб ўртанар Ҳулкаройингиз,
Кўзга сурсам дейди хоки пойингиз.
Кимга эркаланаар Алишерингиз,
Нечун ташлаб кетдингиз бизни отажон.

Обиджон акамга тиргак эдингиз,
Анварим, деб доим сергак эдингиз,
Юлдуз, Маҳфузага керак эдингиз,
Нечун ташлаб кетдингиз бизни отажон.

Сизсиз энди боғлар ҳувиллаб қолди,
Сиз қурган чорбоглар ҳувиллаб қолди.
Шодиянгиз сизни кўп излаб толди,
Нечун ташлаб кетдингиз бизни отажон.

Оллоҳдан барчага сабр тилайман,
Онамга юз йиллик умр тилайман.
Сиз учун тоабад эхсон қилас ман,
Жойингиз жаннатда бўлсин отажон!

ИЛТИЖО

Тунлар бузиб оромини бешигимни тебратган,
Титратиб дил осмонини алла айтиб ухлатган.
Қўшиғидан бутун олам ором олган, тин олган,
Ёраб, эшит ноламни, йиглатмагин онамни.

Бир зум паноҳ бер унга жигарпорасин асраб,
Номин кўшиқда ёд эт мунис жонни авайлаб.
Юрагидан дардин ол, ғам гуссасин жиловлаб,
Тўкиб кўздан жоламни, йиглатмагин онамни.

Фарзандига жон берган қалб қўрини бағишлаб,
Сал оғриса у ёнган ҳар дам бошини силаб.
Тунлари бедор кезган ўзингдан умр тилаб,
Тебратган шу оламни йиглатмагин онамни!

Шодлигимдан қувонган дард чексам ўтда ёнган,
Сочига қўнса ҳам оқ мен учун ўйга толган.
Ўзи емай нонини егин дея илингган,
«Асра» деган боламни, йиглатмагин онамни!

Бугун сочинг оқарди қаддинг букилди жоним,
Ўзинг менинг борлиғим, ўзинг еру осмоним.
Сен ҳам бир дам кулиб тур меҳрибон онажоним,
Дилдан туйгил ноламни, йиглатмагин онамни!

Майли, жоним ол ўзинг умримни ҳам қўшиб ол,
Шодликларим берайин бўлгил энг баҳтли аёл.
Унутгил ғам аламни, онажоним топ камол,
Аллоҳ эшит ноламни йиглатмагин онамни!

ИСЛОМЖОНГА

Сен кўксимда талпинган гўдак здинг Исломжон,
Ҳали ҳеч ким ўқимаган эртак здинг Исломжон.
Ташлаб кетдинг бунча эрта хаёлларга топшириб,
Ёки бироз оғритдимми мурғак кўнглинг, Исломжон.
Сени қўлга олганимда баҳтимдан хўп маст эдим,
Икки қизим қаторида ўғлим мани деб эдим.

Күп кувониб қўйдимми соғайдинг деб ишониб,
Сен ҳам мени кўп қатори алдаб кетдинг Исломжон.
Сен кетдингу бошларимга тұхмат тошлар отилди,
Юрагимга қанча-қанча ғурбат тошлар ботилди.
Бунда ота-онанг сарсон, боши эгик, кўзи нам
Бунда менинг орзуларим армонларга сотилди.
Сен жаннатнинг bogларида фариштасан, бир ҳурсан,
Чаманида яшнаб турган энг муаттар бир гулсан.
Оллоҳ ўзи раҳматига олсин жоним, Исломжон,
Менга эса сабр берсин ўзи қўллаб, Исломжон.

БАҒИШЛОВ

Жондан азиз қизларимга

Қандайин бир ношуд онангман, болам,
Тунлари бошингда айтмасам алла.
Устингни ёпмасам «совуқ қотма» деб,
Сенинг атрофингда бўлмай парвона.

Мунчоқ кўзингдаги ёшингни қизим,
Кел жоним, мен аста артиб қўяйин,
Юзингни юзимга босиб оппоғим,
Ўксиниб мунғайған юзинг силайин.

Кечир қизим, бевақт ботдинг қайғуга,
Лабларинг титроги кетмас кўзимдан.
Қулогимда доим ширин овозинг,
Эвоҳ, бари хато ўтди ўзимдан.

Учиб кимларнингдир ҳийла, макрига,
Дўстим деб қўйнимда сақлабман илон.
Оқибат дуч келдим чаён заҳрига,
Хатойим қурбони бугун ўз болам.

Ахир адашган ҳам алданган ўзим,
Қисматнинг битиги қаро бунчалар.
Сохта дўстлар ғолиб кулар қошимда,
Соддамидим ёки аҳмоқ шунчалар.

Фақат яхшиликни илинганди здим,
Илингандим унга ширин таомим.
Тузим еб тузлигим юзимга отди
Хиёнат қўлида ёнмоқда жоним.

Жан қизим, онангнинг жони садақа,
Сенинг күнгироқдай кулгуларингга
Менга бойлик, ҳою ҳавас бир чақа,
Фақат омон бўлгин менинг баҳтимга.

ЯНА ҚИЗЛАРИМГА

Оллоҳ берган учта қаро кўзларимсиз,
Овунчогим, менинг ширин сўзларим.
Чақнаб турган осмёнда юлдузларим,
Ой қизларим, сиздан бўлак кимим бор.

Алишмайман сизни ўнта ўғилга ҳам,
На дунёга, на зару на бир гулга ҳам.
Чекманг қайғу, кўрманг асло дард-алам,
Ахир менинг сиздан бўлак кимим бор.

Мусибатда суюнчиғу тоғларим сиз,
Яшнаб турган саховатли боғларим сиз,
Ташвишимни даф қилар яроғларим сиз,
Ой қизларим, сиздан бўлак кимим бор.

Артиб қўяй ўзим оққан ёшиңгизни,
Эгманг асло баланд тутинг бошиңгизни,
Бошқаларга берманг ҳалол ошиңгизни,
Ой қизларим, сиздан бўлак кимим бор.

СОХТА ДЎСТЛАРГА

Мен ишонсам ишонмади сўзларимга,
Ёлғон сўзлар боқиб туриб кўзларимга,
Доф туширди ойдайн пок юзларимга,
Ишонмангиз ўзини дўст тутганларга.

Мен ишониб тушиб қолдим шу ҳолатга,
Қолиб кетдим дўстлар ичра маломатга.
Яхши эдим чиқиб қолдим ёмон отга,
Ишонмангиз ўзини дўст тутганларга.

У кун менга юз букилди ўзин оқлаб,
У алдамчи сўзларини таҳлаб-таҳлаб.
Кўз очилди кетганимда лойга ағнаш,
Ишонмангиз ўзини дўст тутганларга.

Улар бир кун тош отади кўксингизга,
Душман қилиб кўрсатади дўстингизга.

Маломатлар ёғдиради устингизга,
Ишонмангиз ўзини дўст тутганларга.

Оллоҳ асра, юраги тош қотганлардан,
Гоҳ кулдириб, гоҳида йиглатганлардан.
Рози бўлгин бу тун йиғлаб ўтганлардан,
Ишонмангиз ўзини дўст тутганларга.

Чин дўст бўлса борини сизга беради,
Дўсти учун минг ўлиб минг тирилади.
Бошга кулфат тушганда дўст билинади,
Ишонмангиз ўзини дўст тутганларга.

ШИФОКОРГА

Сиз бир шамсиз, гўё танини,
Бемор соглиги-чун оловда ёққан,
Йўқ, қуёшсиз меҳри нури-ла,
Бу турфа оламни этолган равшан.
Доим хизматдасис келмайди малол,
Кечами ё кундуз, тўю ҳашамда.
Беморга кўл чўзиб аҳвол сўрайсиз,
Сизни тинч кўйишмас ҳатто байрамда.
Умид-ла боқади қанча-қанча кўз,
Ҳар хаста кўнгилнинг малҳами сизсиз,
Яратган мададу шифо берган сиз,
Бежиз айтилмаган «раҳмат» деган сўз.

ДЎСТЛАРИМГА

Дунё ўзи бир камдур, ками тўлмас ҳеч қачон,
Ким яхши ё ким ёмон, билолмай қолдим ҳайрон,
Бу киприк қоқгулик дунёга барча меҳмон,
Бахтимга сиз дўстларим доимо бўлинг омон.

ОСТОНАНГГА ҚАЙТДИМ ОНА

*Мажбурлаб узатилган дугонам бир ой
ўтмай ота уйинга қайтди...*

Бойликлари қуриб кетсин онажон,
Бойлик учун баҳтсиз бўлдим онажон,
Мен ожизанг бойликларин нетаман,
Мухаббатим лоймол бўлди онажон,
Дилда севги армон бўлди онажон.

Она меҳри менга фақат шулмиди,
Тонг деганим зим-зиё шул тунмиди,
Пешонамга ёзгани шул кунмиди,
Паёндозинг бойлик бўлди онажон.
Оқ либосим менга бир кун тор бўлди,
Чимилидик деб осганинг шум дор бўлди,
Севганим зор, севмаганим ёр бўлди,
Гўшангада оҳлар ютдим онажон,
Севмаган ёр қўлин тутдим онажон.
Остонага оқ поёндоз ёзган уй,
Икки дилни қон қақшатиб бўлган тўй,
Тушунмайсиз хаёлимда қандай ўй,
Узукка кўз бўулолмайман онажон,
Бой куёвинг севолмайман онажон.
Мана қайтдим остонангга хор бўлиб,
Севолмадим «ўз эримни» ёр билиб,
Севганимга етолмам дилдор бўлиб,
Бойликлари қуриб кетсин онажон,
Сиздайларга инсоф берсин онажон!

МЕН СЕНСИЗ ҲАМ ЯШАЙ ОЛАМАН

Гул узсам қўлимга кирса тиконлар,
Ортимдан зргашиб юрса армонлар,
Ошларимга заҳар солса илонлар,
Мен сенсиз ҳам яшай оламан.

Осмонимдан қормас ёғса ҳам тошлар,
Кўзларимдан тинмай оқса кўз ёшлар.
Оғуга айланса дилда бардошлар,
Ўшандা ҳам сенсиз яшай оламан.

Мўлтираб қараса менга қизларим,
Гуноҳларга тўлиб турса изларим,
Агар тингламаса бирор сўзларим
Мен барибир сенсиз яшай оламан.

Вужудимни ҳижрон қилса ҳам пора,
Оҳларим Аллоҳга етмай бир бора,
Ахволим ўзимга бўлса ошкора,
Мен барибир сенсиз яшай оламан.

Сўнгги умидим ҳам кетса қўлимдан,
Ниш уриб чаёнлар чиқса йўлимдан,
Исминг тушмаса ҳам менинг тилимдан,
Мен барибир сенсиз яшай оламан.

КЕЛ ХАЁЛИМ, МЕНИ ҚУЧ

Сенинг күнглинг қародир
Менинг бағрим яродир.
(Құшиқдан)

Мен ўзингни севгандим,
Күзинг қаросин эмас.
Бахтни умид қылгандим,
Бағрим яросин эмас.

Севгим бир сароб экан,
Мұхаббатим шириң туш.
Энди зинҳор севмасман,
Кел хаёлим, мени қуч.

Мажнунтолдай бosh эгиб,
Қошингга келган ўзим.
Дардим сенга айттолмай,
Ортингдан кезган ўзим.

Кўкни бир денгиз билиб,
Чағалоқдай учган күш.
Энди зинҳор севмасман,
Кел хаёлим мени қуч.

Менга кулиб боққанинг,
Мұхаббат деб билибман.
Шу митти юрагингдан
Севги умид қилибман.

Сенга тушган ўша ишқ,
Мен сұянған буюқ күч.
Энди зинҳор севмасман,
Кел хаёлим мени қуч.

Фақат бир ўтингим бор,
Юрагимда сақлаган.
Сен билсанг бас, сени деб,
Бир инсон ҳам яшаган.

Кўрганлари ўнг эмас,
Экан билсанг шириң туш.
Энди зинҳор севмасман,
Кел хаёлим мени қуч.

ҚЎШНИЛАР

Үйларимиз тўрига ярашади қўшнилар,
Гар бирор юмуш қилсам қарашибади қўшнилар.
Тўю маъракада тик туришади қўшнилар,
Гоҳ дуо, гоҳ фийбат ҳам қилишибади қўшнилар.

Кексалари бобою-момо бўлиб улгурган,
Ёшлари уй жойим деб доим елиб югурган.
Ҳалима, Ҳамро отин илмини маҳкам тутган,
Жойнамозда юртга тинчлик тилашибади қўшнилар.

Үйлари кўркам чаман, ишкоми тўла узум,
Хурмо, олма, анорин есангиз болдан шириң.
Агар ишонмасангиз бир бор меҳмон бўлиб келинг,
Ҳар ҳовлида бир жаннат яратади қўшнилар.

Носирхон, Мамадали, Саломатхон кўзидан,
Чиқмас ёшлар ҳеч қачон улар айтган сўзидан.
Билғанларин ўргатиб хатоларин тузатиб
Келинларин қиз билиб тергашади қўшнилар.

Қочмайди ҳеч бир юмуш қызларининг қўлидан,
Йигитлари мөхрибон бол томади тилидан.
Шунданми файз барака ҳеч кетмайди уйидан,
Барчани бирдек ҳурмат қилишади қўшилар.

Илинар иссиқ таом, ёпса иссиқ нонидан,
Райҳон иси келади ўтиб қолсанг ёнидан.
Қадрин азиз билади ҳаттоки у жонидан,
Чанқасанг илиқ чойин узатади қўшилар.

Яхшимизни ошириб, яшириб ёмонимиз,
Кўз-кўз қилиб барчага энг яхши томонимиз.
Сизсиз ўтмас ҳеч қачон энг баҳтиёр онимиз,
Баҳтимизга соғ-омон бўлишсин-да қўшилар.

ЎЗГАНИНГ ЁРИ

Ўスマларни қўйманг қаро қошингизга,
Сурмаларни қалин сурманг кўзингизга.
Бино қўйманг ортиқ сира ўзингизга,
Ёр бўлмайди ўзгаларнинг ёри сизга.

Заҳар қилманг пишган ширин ошларини,
Эгманг сира баланд юрган бошларини.
Оқизмангиз кўзларидан ёшларини,
Ёр бўлмайди ўзгаларнинг ёри сизга.

Жону дилдан севсангиз ҳам ёрим демас,
«Пошшо», «хоним» десангиз ҳам орим демас,
Болаларин ташлашга виждони қўймас,
Ёр бўлмайди ўзгаларнинг ёри сизга.

«Қишлоқи» деб ерга урманг аёлини,
Ўрашни ҳам билмайди деб рўмолини.
Унутмас кўз очиб кўрган аёлини,
Ёр бўлмайди ўзгаларнинг ёри сизга.

Маҳаллада ёмон қиласар шаънингизни,
Олмас бирор сира сизнинг ёнингизни.
Қийнамангиз шу ёшгина жонингизни,
Ёр бўлмайди ўзгаларнинг ёри сизга.

Сира баҳти бўлолмайсиз ҳовлисида,
Ҳатто яйраб кулолмайсиз ҳовлисида.
Қоласиз эй, гўдакларнинг қарғишига,
Ёр бўлмайди ўзгаларнинг ёри сизга.

Томогидан ўтмас қылган овқатингиз,
Ортиқ мафтун қымас қадду қоматингиз.
Етармикин синглим сабру тоқатингиз,
Ёр бўлмайди ўзгаларнинг ёри сизга.

Ўкситмангиз ўзгаларнинг болаларин,
Оқизмангиз кўзларидан жолаларин,
Оллоҳ бир кун эшитади нолаларин,
Ёр бўлмайди ўзгаларнинг ёри сизга.

ЮРАК ЙИГЛАСИН

Сиз йигламанг ёр, сизни севган юрак йигласин,
Аёл қалбин бир эрмак билган юрак йигласин.
Қўз ёшлари қалбимни тилган юрак йигласин,
Мен йигламай севилмай, севган юрак йигласин.

Оппоқ гулга ўровдим дилдаги орзуларни,
Тангрига ўтинувдим пайванд қил деб дилларни.
Лек сийнамга ботирди аёвсиз тиконларни,
Мен йигламай севилмай, севган юрак йигласин.

Муҳаббатмас қалбимда илдиз отди армонлар,
Садоқатим ўрнида етилди пушаймонлар.
Сабр тилаб Аллоҳдан ёрга бокдим ҳайронлар,
Мен йигламай севилмай севган юрак йигласин.

Ох, ичилмай совиди ёрга деб қўйган ошим,
Довонларга урилиб адo бўлди бардошим.
Энди сира мадор йўқ йўқламас бир сирдошим,
Мен йигламай севилмай, севган юрак йигласин.

Фақат юрак ҳасрати ёзғанларим достонмас,
Аллоҳ, бунча хўрлатдинг, аёл хас ё сомонмас.
Зор қимлагин меҳрга улар мендек ёмонмас,
Йиглама синглим сени хўрлаганлар йигласин.

Билсанг ўша гўзаллар ошно ҳамёнларига
Иш қилсалар келмаслар ҳаттоки ёнларига,
Бир зум ором бермаслар ул хаста жонларига,
Йиглама синглим сени хўрлаганлар йигласин.
Ўзга ёр хаёли-ла яйраганлар йигласин.

КЕЛАРМИКАН

Мен йўлга қарайман интизор бўлиб,
Орзиқиб кутганим келармикан деб,
Дод солган бўламан соchlарим юлиб,
Девона этганим келармикан деб.

Ўтиб кунлар, ойлар ҳам фасл алмашиб,
Юракдаги дардларим дарёдай тошиб.
Бир кун ҳушим ҳам учар бошимдан ошибб,
Бол дея қон ютганим келармикан деб.

Мен-ку уни севаман, уни-чи билмам,
Севиш-севмаслигига мен парво қилмам,
Бир қиё боқишига қаноат қилмам,
Қалбга ўт солганим келармикан деб.

Аллоҳ оҳимни етказ ул бағритошга,
Борлигим ҳам билмаган бир қаламқошга,
Етарми менинг сабрим яна бардошга,
Ёр деб бино қўйганим келармикан деб.

Келса, келмаса майли, овоз берса бас,
Ишқнинг ҳур осмонида парвозда этса бас,
Куйлаш учун Ўлмасга бир соз берса бас,
«Вафодор» деб айтганим келармикан деб.

ҒАНИМАТ УМР

Ўтиб кетди умр ғанимат,
Гўё оқар сувдай, дарёдай,
Қолиб кетди олисда ёшлиқ,
Кўрганим туш гўё рўёдай.
Сен ҳам мендек азиз юртдошим,
Зое ўтказмагин вақтингни,
Кўзларингдан оқиб кўз ёшинг,
Изламагил сувдан бахтингни.
Бир киприк қоққудек экан бу ҳаёт,
Хеч ҳазон бўлмасин беҳуда умринг,
Яратган қўлласин ҳар бир инсонни,
Топталмасин асло аёллик қадринг.

ҚАЙНОНАМ

Келин эмас қыз қилиб олганлар ўзларига,
Күндим баъзан яхшию гоҳ ёмон сўзларига.
Ўргатдилар рўзгорнинг барча сир-асорини,
Шунинг учун айтаман, қайнонам онам менинг.

Эркагина қыз эдим ўргандим барча ишни,
Қўлларидан олдим мен, қаранг анча юмушни.
Яхши келин қилдилар мендайин тантик қизни
Қаранг қандай оқила-қайнонам онам менинг.

Яхшимни оширдилар яшириб ёмонимни
Мактадилар барчага пиширган таомимни
Бирор тергаса даров оладилар ёнимни
Шунинг учун айтаман: қайнонам онам менинг.

Қизларимни эркалаб, соchlарин ўрадилар,
Йигласа бирга йиглаб, гар кулса куладилар
Кечалари ёнида айтиб бериб зртаклар
Бахтимга бўлинг омон-қайнонам онам менинг.

Мен ҳам қанийди сиздек бўла олсам қайнона,
Келиним атрофимда бўлса сиздек парвона.
Мехнатимни қадрлаб доим қилар дуолар,
Мен баралла айтаман: қайнонам онам менинг!

ЮРАККИНAM БОР БЎЛСИН

Икки дилни айириб, айтинг нелар қилдингиз,
Мисли бутун оламни тенг иккига бўлдингиз.
Сиз ушатган патирни ўзга йигит кутганди,
Боши бойланган қизнинг, қўлларидан тутганди.

Оққа ўраб қўйибсиз, «Оқ юзли бўлсин» дея,
Бағрин бунча тилибсиз, дилбаргина қизни-я.
Сиз бойлаган чимилдиқ, иллари омонатdir,
Вафо дея куйлаган, ёр-ёрлар хиёнатdir.

Қаранг, ёши шашқатор - марвариддай терилган,
Бармоқдаги узуклар, ўзга ёрдан берилган.
Келин учун мотамдир, сиз куйлаган алёрлар,
Бунча қалби кенг экан, ибо-ю юзда орлар.

Биламан шу қизгина, Кумушбиби зотидан,
Айттолмас бир дардини, ўзбек қизи отидан.

Чимилдиқда «ох» урган, юраккинанг бор бўлсин.
Қиз қалбин «бilmаганлар», сизга Худо «ёр» бўлсин.

АДАШДИМ

Сизни ўзимга дўсту ошно дея адашдим,
Сўзингиздан топдим нур, маъно дея адашдим.
Илиндим ширин сўзу ҳатто еган таомим,
Унинг суйгани ёлғиз худо дея адашдим.

Шодлигу ғамимни ҳам билгувчи фариштадай,
Мактаб барчага сизни Лайло дея адашдим.
Билмабман менга дўсту ёримга ошиклигин,
У фақат илмга қул, шайдо дея адашдим.

Алифдек қоматию унинг шўх кулгулари,
Яхшиликдан беради садо дея адашдим.
Ўлмаснинг соддалиги яратганга аёндир
Кимни ўзимга дўсту ошно дея адашдим.

ФАҚАТ СЕН...

Сен учун қўлимга олганда қалам,
Юрагим тўрини қоплади алам,
Қўзларимдан оқиб аламли ёшим,
Бу ёшлар қайтадан тирнайди ярам.
Сендан-да яшириб кўз-ёшларимни,
Бу фоний дунёдан бош олиб кетсам,
Юракда дардларим дарёдай тошиб,
Ниҳоят вафонинг қадрига етсам.

Фақат сен...
Фақат сен муҳаббат қадрига етмай,
Ўзганинг кўксига бош қўйган онинг,
Вафосиз севгининг қўлидан тутмай,
Қолганди мажнунтол ёнида ёринг.
Бугун шеър ёзолмай синди қиласим,
Юрагим тўрида қолди аламим,
Ўлмасинг қаршингда айтолмай дардин,
Нафрат-ла боқади бевафо ганим.

АРМОНЛАРИМ БЎЛДИЛАР УСТУН

Ой сочин ёзиб ўрган тун,
Азобланар қалбларим бутун,
Орзуларим учиб ҳавога,
Армонларим бўлдилар устун.

Вафоларим кетдилар ёниб,
Ишқ сувига түймадим қониб,
Үзга билан кетдинг мен қолиб,
Армонларим бўлдилар устун.
Ёр, дилимни тушунмадинг сен,
Садоқатим кўролмадинг teng,
Мен ўзимни қўйсам қанча кенг,
Армонларим бўлдилар устун.
Йўқ, мен асло кўз ёш қилмайман,
Ўзгаларнинг бағрин тилмайман,
Севганингга мен баҳт тилайман,
Хор бўлса ҳам аёллик қадрим.
У ҳам мендек тирик ўлмасин,
Ўлмас каби бебаҳт бўлмасин.
Ёр юзини босмасин тутун,
Армонларим бўлса ҳам устун.

ҚАДРИМ УЧУН

Ҳижрон ўти юрагимни куйдирганда,
Маломатлар бу дунёдан тўйдирганда,
Суйган ёrim ўзгаларни сўйдирганда,
Кўз ёш тўқмай қадрим учун йигладим мен.
Армонларим осмонларга бўй чўзганда
Ёстиқдошим ўзга ёрга кўз сузганда
Фарёдларим сабрим тўғонин бузганда,
Кўз ёш тўқмай қадрим учун йигладим мен.
Қолганимда саргардон ул кўчаларда
Қасос ўти юрагимни бурдаларди,
Аёл ўзи қадрсизми шунчалар-а?
Кўз ёш тўқмай қадрим учун йигладим мен.
Хазон бўлди, гулдай сўлди ёшлигим деб,
Увол бўлди учта қаро қошлигим деб,
Тушунмади ёлғиз бағри тошлигим деб
Кўз ёш тўқмай қадрим учун йигладим мен.
Сотдиларку мен ишонган сирларимни
Тифсиз кесиб менинг бурро тилларимни
Хор қилдилар, икки қилмай бирларимни
Барисига кўз ёш тўқмай йигладим мен.
Болаларим отасини соғинганда
«Дада» деса кўзларида ёш унганда
Отасининг йўлларига термулганда,

Кўз ёш тўқмай қадрим учун йигладим мен.
Мен йигладим қизларимнинг бошин силаб,
Дуо қилдим гўдакларим баҳтин сўраб,
Жойнамозда Яратгандан сабр тилаб,
Оҳ Худойим, тургин энди мени қўллаб,
Аччиқ-аччиқ кўз ёш тўкиб йигладим мен.

ЕЛҒИЗЛИК

Мен бир гулман ошиқ булбул йўқ,
Маликаман ёлғиз бир қул йўқ.
Чаманзорда танҳоман ўзим.
Атрофимда ҳатто бир гул йўқ.
Мен бир чашма, сувга ташнаман,
Қоронгуда нурга ташнаман.
Тўлгонади безовта қалбим,
Бир ҳофизман, куйга ташнаман.
Сени излаб кўз ёши сел бўлдим,
Ёвларга мен ожиз шер бўлдим.
Ўлмас дардин очди қоғозга,
Мен муҳлиси йўқ бир шеър бўлдим.

УЯТЧАН ГУЛ

Қара, гул уяляпти қўлим тегса, баъзи қизлар кий-
ган кийими, ўзини тутиши билан уялмайди ҳатто.

Илҳом Жўраев

Уялмасант мунчалар ҳам уятчан гул,
Қўлим тегса япроқларинг юмарсан гул.
Ўзинг гулу танинг асли гулдан нозик,
Ҳайрон бўлма, сенга қараб уялсам гул.
Баъзи қизлар уялмайди одамдан ҳам,
Молу жонин афзал билар ватандан ҳам.
Бундайларни сўймас худо азалдан ҳам,
Ҳайрон бўлма, сенга қараб уялсам гул.
Сен-ку асли тувақдаги нозик чечак,
Арзир гулим сенга қанча ҳавас қилсак.
Сенинг ёнингда баъзилар тошу кесак,
Ҳайрон бўлма, сенга қараб уялсам гул.
Оллоҳга мен қизлар гулдек бўлсин дедим,
Ибо, нозда Кумушдайин турсин дедим.
Ўлмасларинг уялмасдан юрсин дедим,
Ҳайрон бўлма, сенга қараб уялсам гул.

НАВОИЙГА

Алишер кўлида йиглади қалам,
Лайлию -- Мажнундан сўйлаб ҳикоя.
Илоҳий бир ишқдан яралди достон,
Шерни ҳам йиглатди буюк ривоят.
Еру осмон узра Фарҳод ва Ширин,
Роз айтди севгию вафони куйлаб.
Наҳот етмоқ мушкул ёр висолига,
Ахир ёсумонлар турса пайт пойлаб.
Воажаб, Алишер - «Занжирбанд шер»
Туркийда бекиёс достон яратди.
Ижод гулшанида ишқни куйласа,
Йироқларда ҳатто осмон йигларди.

УМИДЛАРИМ СҮНМАГАН

Тунларга алмашади ёруғ қундузим,
Гуноҳларга тўлиб бормоқда изим.
Бугун бирор менинг тингламас сўзим,
Лекин дилда умидларим сўнмаган.
Очилмай сўндилар мен эккан гуллар,
Гулзоримдан учиб кетди булбуллар.
Ногоҳ қулади-ку таянч устунлар,
Лекин дилда умидларим сўнмаган.
Огир ботди дилга дўистлар озори,
Юрагимда муҳаббатнинг мозори.
Майли, Аллоҳ бўлсин ёлғизнинг ёри,
Лекин дилда умидларим сўнмаган.
Кимлардир қадримни солди бозорга,
Хиёнатдан юрагим чекди озорлар,
Кулфатлар дастидан бўлдим безорлар.
Лекин дилда умидларим сўнмаган.
Мендан юз ўғирди ёлғиз тирагим,
Айтинг энди кимга бордир керагим.
Армонларга тўлиб кетди юрагим,
Лекин дилда умидларим сўнмаган.
Бугун ҳазонларга тўлибди боғлар,
Савобларим ювиб кетди гунохлар.
Соқов қилиб тилим чўқиди зоғлар,
Лекин дилда умидларим сўнмаган.
Оҳ, кимлар ўчирди ёққан чирогим,
Кўзларин беркитди тупроқ булогим.
Етарми менинг ҳам Оллоҳга оҳим,
Лекин дилда умидларим сўнмаган.

ХАЁЛЛАРИМ

Тинчлик бермас менга чексиз бу хаёллар,
Талпинаман унга томон қалбим ёнар,
Юрагим бўш, хаёлим ҳам паришондир,
Нега сизни эсладим, зй баҳтли онлар.
Тонгда эсган ул шаббода бошим силаб,
Бегубор шул оппок тонгдан баҳтим тилар,
Изтиробдан азобланар бағри дилим,
Бу тун маъюс хаёлларим бағрим тилар.
Эҳ хаёллар, тинч қўйингиз берманг азоб,
Айтинг недан тақдиримга излай жавоб,
Пешонамга қора чизиқ тортди тақдир,
Аллоҳ, энди фақат сендан тилай нажот.

НИЯТЛАРИНГ ОСМОНЧА ЭДИ

(Раҳматли овсиним Ҳилола хотирасиға)

Онажоним сезмасин дардим, билмасинлар қийналганимни,
Айтманг сира кўтара олмас ҳатто қўлим тирналганини.
Мунисгинам кўп тортди азоб, акам кетди қаддини букиб,
Баҳтимга соғ бўлсалар онам, ўзим қиласл хизматларини.
Жон оғриғи қолса бир зумга, топилсайди дардимга дармон,
Болаларим бағримга боссам, бир зумгина чиқмай турса жон.
Ўз меҳнатим сингган ҳовлида юрсан эди бир бора кезиб,
Ўзим эккан дараҳтларимни есам яна мевасин узиб.
Тоҳир-Зилол келмайди ўлгим, кўзим қиймас жигарларимдан,
Отабегим қолмасин ўқсиб, жон Юлдузхон чиқарманг ёддан.
Ажал тишин қайраб, бошимда кезиб юрар ўлим шарпаси,
Тўйларингни кўрмадим қизим наҳот армон энди барчаси.
Кетаяпман узолмай кўнгил ёлғизгина қизалогимдан,
Эндиғина у дастёр бўлиб юмушларни олганди қўлдан.
Келганида эшиқдан кириб, босар эдим бағримга тўйиб,
Қариганда бокар мени Отабек деб бошига қўйиб.
Қизгинамга сарполар йигиб совчиларин қилсайдим меҳмон,
Нозимахон қачон улғайиб келинчаклар бўлади қачон?
Мен ҳам бир кун қайнона бўлиб ичсан эди келиним чойини,
Куёв сарпо кийдириб кўрарманми Отабекнинг тўйини.
Жон Ҳилола орзуинг бисёр ниятларинг осмонча эди,
Ишонмайман ўлганингга ҳеч, наҳот умринг поёнга етди.
Ҳайҳот, қаро тупроқ остида бошгинангда кесакдан болиш,
Тиловатда қабринг устида кўраяпман гўёки бир туғи.

МУНДАРИЖА

Ватан.....	3
Юртим.....	3
Отажон.....	4
Илтижо.....	5
Исломжонга.....	5
Багишлов.....	6
Яна қизларимга.....	7
Сохта дўстларга.....	7
Шифокорга.....	8
Дўстларимга.....	8
Остонангта қайтдим она.....	8
Мен сенсиз ҳам яшай оламан.....	9
Кел хаёлим, мени куч.....	10
Қўшилар.....	10
Ўзганининг ёри.....	11
Юрак йигласин.....	12
Келармикан.....	13
Фанимат умр.....	13
Қайнонам.....	14
Юраккинам бор бўлсин.....	14
Адашдим.....	15
Фақат сен.....	15
Армонларим бўлдилар устун.....	15
Қадрим учу.....	16
Ёлғизлик.....	17
Уятчан гул.....	17
Навоийга.....	18
Умидларим сўнмаган.....	18
Хаёлларим.....	19
Ниятларинг осмонча эди.....	19

«Фаргона» нашриёти. 712014. Фаргона шаҳри, Соҳибқирон
Темур кўчаси, 28-уй.

Ибрат намли босмаҳона ОАЖ (Наманган шаҳри,
Новоий кўчаси, 36-уй) да чоп этилди.